

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ
Βουλευτής Ν. Ηρακλείου - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΝΑΦΟΡΑ

Αθήνα, 16 Οκτωβρίου 2012

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

κ. Ιωάννη Βρούτση

Σχετικά με την Α.Π.:3225/16.10.2012 Επιστολή της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία αναφορικά με «*το Πρόγραμμα κατ' οίκον Φροντίδας Συνταξιούχων-Προτάσεις της Ε.Σ.Α.με.Α.*». Στην Επιστολή αναφέρεται ότι: «ότι το Πρόγραμμα «Κατ' οίκον Φροντίδας Συνταξιούχων», βάσει των διατάξεων του άρθρου 138 του Ν. 4052/2012 θα εφαρμοστεί από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, πρόκειται να αντικαταστήσει το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», το οποίο αναμφισβήτητα αποτέλεσε, και εξακολουθεί να αποτελεί, ένα από τα πιο σημαντικά και δημοφιλή προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα που υλοποιήθηκαν ποτέ στη χώρα. Παρόλα αυτά μελετώντας τα κριτήρια επιλογής της υπ' αριθ. πρωτ. Γ99/6/01.10.2012 Πρόσκλησης του ΙΚΑ- ΕΤΑΜ, με έκπληξη δυστυχώς διαπιστώσαμε ότι το Πρόγραμμα «Κατ' οίκον Φροντίδας Συνταξιούχων» δεν έχει καμία σχέση με το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» από τη στιγμή που αποκλείει έναν τεράστιο αριθμό ωφελουμένων όπως είναι: 1) τα άτομα με ποσοστό αναπηρίας από 67% και κάτω, 2) τα άτομα με αναπηρία που είναι ανασφάλιστα, 3) τα άτομα με αναπηρία που είναι έμμεσα ασφαλισμένα, 4) τα άτομα με αναπηρία που ο/η σύζυγος ή άλλο πρόσωπο με το οποίο διαβιών δεν πληροί τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο Πρόγραμμα (για π.χ. δεν έχει ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω κ.λπ.), 5) τα άτομα με αναπηρία που το συνολικό ατομικό ή οικογενειακό εισόδημα των ωφελουμένων υπερβαίνει αυτό της χαμηλότερης εισοδηματικής κλίμακας που προβλέπεται κάθε φορά για την παροχή του ΕΚΑΣ, 6) τα άτομα που λαμβάνουν από τον ασφαλιστικό τους φορέα είτε το εξωϊδρυματικό επίδομα είτε το επίδομα απολύτου αναπηρίας είτε οποιοδήποτε άλλο βοήθημα συμπαράστασης. Αναφορικά με τα κριτήρια επιλογής των ωφελουμένων της προαναφερθείσας Πρόσκλησης πρέπει να επισημάνουμε τα εξής: 1) Όλα τα άτομα με αναπηρία, ανεξαρτήτως της βαρύτητας της αναπηρίας τους και της οικονομικής και οικογενειακής τους κατάστασης, χρήζουν υποστήριξης και

φροντίδας, και αυτό εξαιτίας των τεράστιων αδυναμιών και ελλείψεων που παρουσιάζει ο δημόσιος τομέας κοινωνικής πρόνοιας και φροντίδας, δίχως βεβαίως αυτό να σημαίνει ότι τα άτομα με βαριές αναπηρίες, με χαμηλό εισόδημα ή με ιδιαίτερα οικογενειακά προβλήματα κ.λπ. δεν χρειάζονται μεγαλύτερη υποστήριξη και φροντίδα. 2) Ως προς το εισοδηματικό κριτήριο, στο Πρόγραμμα δεν λαμβάνεται υπόψη το κόστος διαβίωσης λόγω αναπηρίας, το οποίο πρέπει να επισημανθεί ότι είναι ιδιαίτερα υψηλό και ως εκ τούτου το πραγματικό εισόδημα των ατόμων με αναπηρία είναι πολύ μικρότερο από το δηλωθέν. Επίσης δεν λαμβάνεται υπόψη ότι στο δηλωθέν εισόδημα ενδέχεται να περιλαμβάνονται και τα επιδόματα αναπηρίας, τα οποία επί της ουσίας αποτελούν δαπάνη και όχι εισόδημα. 3) Οι ανασφάλιστοι με αναπηρία, καθώς και οι έμμεσα ασφαλισμένοι με αναπηρία, συνιστούν μια ιδιαίτερα ευάλωτη ομάδα που η ελληνική Πολιτεία οφείλει να προστατεύσει και να υποστηρίξει, δεδομένου ότι στο μεγαλύτερο ποσοστό τους είναι θύματα της οικονομικής κρίσης. 4) Θεωρούμε ανήθικο τον αποκλεισμό των ατόμων με αναπηρία που λαμβάνουν είτε το εξωϊδρυματικό επίδομα είτε το επίδομα απολύτου αναπηρίας είτε οποιοδήποτε άλλο βοήθημα συμπαράστασης διότι η βαρύτητα της αναπηρίας τους απαιτεί υποστήριξη και φροντίδα σε εικοσιτετράωρη βάση. Το Πρόγραμμα οφείλει να δίνει προτεραιότητα στα άτομα με βαριά αναπηρία, όπως για π.χ. είναι τα άτομα με παραπληγία, τετραπληγία, εγκεφαλική παράλυση, σύνδρομο Down, αυτισμό, νοητική αναπηρία, πολλαπλές αναπηρίες, τύφλωση κ.λπ. Ως εκ τούτου αιτούνται: 1) Το ποσοστό αναπηρίας για ένταξη των ατόμων με αναπηρία ή χρόνια πάθηση στο Πρόγραμμα ανεξαρτήτου ηλικίας να μειωθεί από το 67% στο 50%. 2) Στην ομάδα των ωφελουμένων να συμπεριληφθούν και τα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση με ποσοστό αναπηρίας από 50% και άνω, ανεξαρτήτου ηλικίας, που είτε είναι ανασφάλιστα είτε έμμεσα ασφαλισμένα. 3) Να μην τίθεται κανένα εισοδηματικό κριτήριο για τα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση. 4) Στα κριτήρια επιλογής ωφελουμένων με αναπηρία η οικογενειακή κατάσταση να αποτελεί επίσης κριτήριο κατάταξης και όχι κριτήριο αποκλεισμού. 5) Όχι μόνο να μην αποκλείονται από το Πρόγραμμα τα άτομα με αναπηρία που λαμβάνουν επίδομα απολύτου αναπηρίας ή εξωϊδρυματικό επίδομα ή οποιοδήποτε άλλο βοήθημα συμπαράστασης, αλλά αντιθέτως να προμοδοτείται μέσω αυξημένης μοριοδότησης η ένταξή τους στο Πρόγραμμα, δεδομένου ότι αυτά χρήζουν μεγαλύτερης φροντίδας και υποστήριξης και δη σε εικοσιτετράωρη βάση. 6) Η αποζημίωση που θα λαμβάνουν οι Δομές για την παροχή υπηρεσιών προς τα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση να είναι διπλάσια της αποζημίωσης που θα λαμβάνουν για τα άτομα χωρίς αναπηρία.

Ο Αναφέρων Βουλευτής

Λευτέρης Κ. Αυγενάκης
Βουλευτής ΝΔ Ηρακλείου

Αθήνα/Athens: 16.10.2012
Αρ. Πρωτ. / Ref. Nr: 3225
Πληροφορίες: Δ. Λογαράς

ΠΡΟΣ: - κ. Ι. Βρούτση,
Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής
Ασφάλισης & Πρόνοιας

- ΚΟΙΝ: - Γραφείο Πρωθυπουργού κου Α. Σαμαρά
- Γραφείο Προέδρου ΠΑΣΟΚ κου Ε. Βενιζέλου
- Γραφείου Προέδρου ΔΗΜΑΡ κου Φ. Κουβέλη
- κ. Ν. Παναγιωτόπουλο, Υφυπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας
- Πρόεδρο και Μέλη Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων
- κ. Κ. Ασκούνη, Πρόεδρο ΚΕΔΕ
- κ. Σ. Δανιηλίδη, Πρόεδρο Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής ΚΕΔΕ
- κα. Α. Στρατινάκη, Γενική Γραμματέα Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας
- κ. Π. Κοκκόρη, Γενικό Γραμματέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- κα Ε. Μπέκου - Μπαλτά, Γενική Γραμματέα Πρόνοιας
- κ. Ρ. Σπυρόπουλο, Διοικητή ΙΚΑ - ΕΤΑΜ
- κ. Δ. Πατσούρη, Υποδιοικητή ΙΚΑ - ΕΤΑΜ
- Φορείς - μέλη Ε.Σ.Α.μεΑ.

ΘΕΜΑ: «Πρόγραμμα 'Κατ' οίκον Φροντίδας Συνταξιούχων' - Προτάσεις της Ε.Σ.Α.μεΑ.»

Κύριε Υπουργέ,

Είναι γνωστό ότι το Πρόγραμμα «Κατ' οίκον Φροντίδας Συνταξιούχων», που βάσει των διατάξεων του άρθρου 138 του Ν. 4052/2012 θα εφαρμοστεί από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, πρόκειται να αντικαταστήσει το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», το οποίο αναμφισβήτητα αποτέλεσε, και εξακολουθεί να αποτελεί, ένα από τα πιο σημαντικά και δημοφιλή προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα που υλοποιήθηκαν ποτέ στη χώρα.

Παρόλα αυτά μελετώντας τα κριτήρια επιλογής της υπ' αριθ. πρωτ. Γ99/6/01.10.2012 Πρόσκλησης του ΙΚΑ- ΕΤΑΜ, με έκπληξη δυστυχώς διαπιστώσαμε ότι το Πρόγραμμα «Κατ' οίκον Φροντίδας Συνταξιούχων» δεν έχει καμία σχέση με το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» από τη στιγμή που αποκλείει έναν τεράστιο αριθμό ωφελουμένων όπως είναι:

- τα άτομα με ποσοστό αναπηρίας από 67% και κάτω,

- τα άτομα με αναπηρία που είναι ανασφάλιστα,
- τα άτομα με αναπηρία που είναι έμμεσα ασφαλισμένα,
- τα άτομα με αναπηρία που ο/η σύζυγος ή άλλο πρόσωπο με το οποίο διαβιούν δεν πληροί τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο Πρόγραμμα (για π.χ. δεν έχει ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω κ.λπ.),
- τα άτομα με αναπηρία που το συνολικό ατομικό ή οικογενειακό εισόδημα των ωφελουμένων υπερβαίνει αυτό της χαμηλότερης εισοδηματικής κλίμακας που προβλέπεται κάθε φορά για την παροχή του ΕΚΑΣ,
- τα άτομα που λαμβάνουν από τον ασφαλιστικό τους φορέα είτε το εξωϊδρυματικό επίδομα είτε το επίδομα απολύτου αναπηρίας είτε οποιοδήποτε άλλο βοήθημα συμπαράστασης.

Κύριε Υπουργέ,

Αναφορικά με τα κριτήρια επιλογής των ωφελουμένων της προαναφερθείσας Πρόσκλησης πρέπει να επισημάνουμε τα εξής:

- Όλα τα άτομα με αναπηρία, ανεξαρτήτως της βαρύτητας της αναπηρίας τους και της οικονομικής και οικογενειακής τους κατάστασης, χρήζουν υποστήριξης και φροντίδας, και αυτό εξαιτίας των τεράστιων αδυναμιών και ελλείψεων που παρουσιάζει ο δημόσιος τομέας κοινωνικής πρόνοιας και φροντίδας, δίχως βεβαίως αυτό να σημαίνει ότι τα άτομα με βαριές αναπηρίες, με χαμηλό εισόδημα ή με ιδιαίτερα οικογενειακά προβλήματα κ.λπ. δεν χρειάζονται μεγαλύτερη υποστήριξη και φροντίδα.
- Ως προς το εισοδηματικό κριτήριο, στο Πρόγραμμα δεν λαμβάνεται υπόψη το κόστος διαβίωσης λόγω αναπηρίας, το οποίο πρέπει να επισημανθεί ότι είναι ιδιαίτερα υψηλό και ως εκ τούτου το πραγματικό εισόδημα των ατόμων με αναπηρία είναι πολύ μικρότερο από το δηλωθέν. Επίσης δεν λαμβάνεται υπόψη ότι στο δηλωθέν εισόδημα ενδέχεται να περιλαμβάνονται και τα επιδόματα αναπηρίας, τα οποία επί της ουσίας αποτελούν δαπάνη και όχι εισόδημα.
- Οι ανασφάλιστοι με αναπηρία, καθώς και οι έμμεσα ασφαλισμένοι με αναπηρία, συνιστούν μια ιδιαίτερα ευάλωτη ομάδα που η ελληνική Πολιτεία οφείλει να προστατεύσει και να υποστηρίξει, δεδομένου ότι στο μεγαλύτερο ποσοστό τους είναι θύματα της οικονομικής κρίσης.
- Θεωρούμε ανήθικο τον αποκλεισμό των ατόμων με αναπηρία που λαμβάνουν είτε το εξωϊδρυματικό επίδομα είτε το επίδομα απολύτου αναπηρίας είτε οποιοδήποτε άλλο βοήθημα συμπαράστασης διότι η βαρύτητα της αναπηρίας τους απαιτεί υποστήριξη και φροντίδα σε εικοσιτετράωρη βάση. Το Πρόγραμμα οφείλει να δίνει προτεραιότητα στα άτομα με βαριά αναπηρία, όπως για π.χ. είναι τα άτομα με παραπληγία, τετραπληγία, εγκεφαλική παράλυση, σύνδρομο Down, αυτισμό, νοητική αναπηρία, πολλαπλές αναπηρίες, τύφλωση κ.λπ.

Υπό την οπτική της διεύρυνσης της ομάδας ωφελουμένων ώστε αυτή τη δύσκολη οικονομική περίοδο να υποστηριχθούν οι πιο ευάλωτοι από τους ευάλωτους, οι πιο αδύναμοι από τους αδύναμους, όπως είναι τα άτομα με αναπηρία στο σύνολό τους, προτείνουμε τα εξής:

- Το ποσοστό αναπηρίας για ένταξη των ατόμων με αναπηρία ή χρόνια πάθηση στο Πρόγραμμα ανεξαρτήτου ηλικίας να μειωθεί από το 67% στο 50%. Το ποσοστό αναπηρίας 50% να αποτελεί κριτήριο κατάταξης και όχι κριτήριο αποκλεισμού. Αυτό σημαίνει ότι θα προιμοδοτείται μέσω αυξημένης μοριοδότησης η ένταξη των ατόμων με το υψηλότερο ποσοστό αναπηρίας, δίχως όμως να αποκλείεται η συμμετοχή κανενός ατόμου με ποσοστό αναπηρίας από 50% και άνω.
- Στην ομάδα των ωφελουμένων να συμπεριληφθούν και τα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση με ποσοστό αναπηρίας από 50% και άνω, ανεξαρτήτου ηλικίας, που είτε είναι ανασφάλιστα είτε έμμεσα ασφαλισμένα.
- Να μην τίθεται κανένα εισοδηματικό κριτήριο για τα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση. Το εισοδηματικό κριτήριο να αποτελεί κριτήριο κατάταξης και όχι κριτήριο αποκλεισμού. Αυτό σημαίνει ότι θα προιμοδοτείται μέσω αυξημένης μοριοδότησης η ένταξη στο Πρόγραμμα των ατόμων με αναπηρία ή χρόνια πάθηση με το χαμηλότερο εισόδημα, δίχως όμως να αποκλείεται κανένα άτομο με αναπηρία ή χρόνια πάθηση εξαιτίας του δηλωθέντος εισοδήματός του.
- Στα κριτήρια επιλογής ωφελουμένων με αναπηρία η οικογενειακή κατάσταση να αποτελεί επίσης κριτήριο κατάταξης και όχι κριτήριο αποκλεισμού. Για π.χ. να δίνεται προτεραιότητα στα άτομα με αναπηρία που είτε είναι μοναχικά είτε ο/η σύζυγος είτε κάποιο άλλο μέλος της οικογένειάς τους είναι άτομο με αναπηρία ή χρόνια πάθηση είτε ο υποψήφιος είναι τέκνο ηλικιωμένων γονέων.
- Όχι μόνο να μην αποκλείονται από το Πρόγραμμα τα άτομα με αναπηρία που λαμβάνουν επίδομα απολύτου αναπηρίας ή εξωϊδρυματικό επίδομα ή οποιοδήποτε άλλο βοήθημα συμπαράστασης, αλλά αντιθέτως να προιμοδοτείται μέσω αυξημένης μοριοδότησης η ένταξή τους στο Πρόγραμμα, δεδομένου ότι αυτά χρήζουν μεγαλύτερης φροντίδας και υποστήριξης και δη σε εικοσιτετράωρη βάση. Το Πρόγραμμα οφείλει να δίνει προτεραιότητα στα άτομα με τις πιο βαριές αναπηρίες (όπως για π.χ. είναι τα άτομα με παραπληγία, τετραπληγία, εγκεφαλική παράλυση, σύνδρομο Down, αυτισμό, νοητική αναπηρία, πολλαπλές αναπηρίες, τύφλωση κ.λπ.)
- Η αποζημίωση που θα λαμβάνουν οι Δομές για την παροχή υπηρεσιών προς τα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση να είναι διπλάσια της αποζημίωσης που θα λαμβάνουν για τα άτομα χωρίς αναπηρία λόγω της ανάγκης για καθημερινή και ποικίλη υποστήριξη η οποία αυξάνει σημαντικά το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Κύριε Υπουργέ,

Για την Ε.Σ.Α.μεΑ. και το αναπηρικό κίνημα της χώρας στο σύνολό του το Πρόγραμμα «Κατ' οίκον Φροντίδας Συνταξιούχων» οφείλει να μην αφήσει «εκτός» κανέναν από τους ωφελούμενους του Προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι». Η ελληνική Πολιτεία έχει την ηθική υποχρέωση να προστατεύσει αυτήν τη δύσκολη περίοδο τους πιο ευάλωτους από τους ευάλωτους, τους πιο αδύναμους από τους αδύναμους, όπως είναι τα άτομα με αναπηρία, που κινδυνεύουν σήμερα πιο πολύ από ποτέ άλλοτε από την εξαθλίωση. Η ελληνική Πολιτεία έχει την ηθική υποχρέωση να αναβαθμίσει και να επεκτείνει το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» μέσω της εφαρμογής του Προγράμματος «Κατ' οίκον Φροντίδας Συνταξιούχων» και όχι να το υποβαθμίσει και να το συρρικνώσει.

Ελπίζοντας ότι θα ανταποκριθείτε θετικά στις προτάσεις μας.

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Ι. Βαρδακαστάνης

Χρ. Νάστας